

Дел.број:611-15/2022-17 од 3.1.2022.

Сента, 1.12.2022.

ДОПУНА И ИЗМЕНА

Развојног плана за период 2019-2023

Тим је направио план активности за праћење и рад стручног актива за школску 2022-2023 школске године, у који се поред наведене области промене додају и мере превенције осипања ученика, где је главни ЦИЉ: смањење стопе осипања из система образовања и васпитања ученика којима је потребна подршка и њихово поновно укључивање у систем.

Након овог плана, и на основу годишњег плана школе а узимајући у обзир

ЗАКОН О СРЕДЊЕМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ ("Сл. гласник РС", 6101/17,27/2018,6/2020,52/2021 и 129/2021);

Развојни план школе

Школа доноси развојни план у складу са Законом и овим законом.

На основу извештаја о самовредновању у целини, извештаја о остварености стандарда постигнућа и других индикатора квалитета рада, школа доноси развојни план.

Развојни план школе садржи:

- 1) приоритете у остваривању образовно-васпитног рада;
- 2) план и носиоце активности;
- 3) критеријуме и мерила за самовредновање планираних активности;
- 4) мере унапређивања образовно-васпитног рада на основу анализе резултата ученика на матурском и завршном испиту;
- 5) мере за унапређивање доступности одговарајућих облика подршке и разумних прилагођавања и квалитета образовања и васпитања за ученике којима је потребна додатна подршка;
- 6) план рада са талентованим и надареним ученицима;
- 7) програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања, као и повећања сарадње међу ученицима и родитељима, запосленима и ученицима и запосленима;

- 8) мере превенције осипања броја ученика;
- 9) друге мере усмерене на достизање циљева образовања и васпитања које превазилазе садржај појединих наставних предмета;
- 10) план припреме за испите којима се завршава одређени ниво и врста образовања (матурски, завршни испити и др.);
- 11) план стручног усавршавања наставника, директора, стручних сарадника и других запослених у школи;
- 12) план напредовања и стицања звања наставника, стручних сарадника и васпитача;
- 13) план укључивања родитеља, односно других законских заступника ученика у рад школе;
- 14) план сарадње са другим школама, привредним друштвима и другим органима и организацијама од значаја за рад школе;
- 15) друга питања од значаја за развој школе;
- 16) програм сарадње са локалном самоуправом;
- 17) план за унапређивање квалитета рада.

израђена је допуна развојног плана школе. И донете су следеће тачке у развојном плану:

Тачка 4.

МЕРЕ УНАПРЕЂИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА НА ОСНОВУ АНАЛИЗЕ РЕЗУЛТАТА УЧЕНИКА НА МАТУРСКОМ И ЗАВРШНОМ ИСПИТУ

Ученици наше школе показују одличне резултате, из свих области, на матурском испиту. Будући да је важно да постојеће резултате не само задржимо него и унапредимо, у наредном периоду посебна пажња биће посвећена оспособљавању ученика да критички мисле, на основу приручника усаврше своје знање а да на будућој стручној матури у потпуности буду спремни на задатке.

Тачка 5.

МЕРЕ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ ДОСТУПНОСТИ ОДГОВАРАЈУЋИХ ОБЛИКА ПОДРШКЕ И РАЗУМНИХ ПРИЛАГОЂАВАЊА И КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА УЧЕНИКЕ КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА

Подршку ученицима школе којима је то потребно школа ће учинити доступнијом кроз следеће активности:

1. Рад Ученичког парламента

2. Активности каријерног вођења и саветовања
3. Сарадњу са Институцијама из окружења које су значајне за пружање подршке развоју ученика (Центар за социлани рад)
4. Сарадњу са родитељима у решавању питања везаних за рад и живот школе
5. Рад Тима за инклузивно образовање и едукација наставника у вези са значајним питањима везаним за инклузивно образовање

1. Рад Ученичког парламента

Ученички парламент је Законом загарантована формална институција која ученицима омогућава демократски начин удруживања ради заступања интереса свих ученика у школи, као и учешће ученика у доношењу одлука које се њих непосредно тичу.

Циљеви:

- Остваривање слобода ученика: говора, изражавања сопственог мишљења, удруживања,
- Остваривање сопствених права, не угрожавајући права других,
- Развијање демократских знања и вредности, кроз прихватање различитости,
- Оснаживање младих за доношење заједничких одлука прихватљивих за све стране,
- Поспешивање личног развоја ученика,
- Развијање самопоуздања и личне одговорности,
- Развијање спремности за прихватање различитости, развијање самоконтроле, објективности и реалности,
- Остваривање боље комуникације, уважавања, поштовања, активног слушања,
- Побољшање атмосфере и живота у школи,
- Развијање колективног односа и партнерства са наставницима, стручним сарадницима, директорима, родитељима,
- Оснаживање младих за боље разумевање потреба и проблема својих вршњака, као и прихватање верских, расних, националних, имовинских и полних различитости
- Оснаживање младих за покретање и учествовање у пројектима у сарадњи са органима школе и локалном заједницом,
- Боља информисаност ученика.

ИСХОДИ

<p>За ученике</p>	<p>Остваривање права гарантованих међународним и националним документима,</p> <p>Прихватање права и одговорности,</p> <p>Уважавање личности ученика,</p> <p>Свестран развој ученика,</p> <p>Искуство тимског рада,</p> <p>Учење о различитости и недискриминаторском понашању,</p> <p>Јасна и благовремена информисаност свих ученика,</p> <p>Могућност утицања на одлуке битне за ученике,</p> <p>Квалитет сарадње између ученика и наставника,</p> <p>Веће задовољство радом и животом у школи,</p>
<p>За школу и наставнике</p>	<p>Боља сарадња и комуникација са ученицима,</p> <p>Упознавање са жељама и потребама ученика,</p> <p>Подела обавеза и одговорности,</p> <p>Задовољство донешеним одлукама, без присиле,</p> <p>Уштеда у времену проведеном на развијању осећаја за ред и дисциплину,</p> <p>Лакша адаптација на промене ,</p> <p>Веће задовољство радом и животом у школи,</p>
<p>За родитеље</p>	<p>Деца одговорна, свесна својих могућности, спремнија на бољу комуникацију,</p> <p>Лакше идентификовање потреба свих страна,</p> <p>Боља сарадња и задовољство школским процесом,</p> <p>Смањење броја конфликтних ситуација и успешније њихово решавање,</p> <p>Примена научених вештина у породичниј комуникацији, кроз обострано учење,</p> <p>Активно укључивање у школски процес.</p>
<p>За локалну заједницу</p>	<p>Лакше упознавање са потребама ученика и адекватно прилагођавање локалних акција,</p> <p>Лакша и боља информисаност о животу у школи,</p> <p>Боља расподела наменских средстава,</p> <p>Могућност двосмерне комуникације ради реализације заједничких циљева,</p> <p>Побољшавањем рада школа доприносити побољшању квалитета живота у локалној заједници.</p>

2. Активности каријерног вођења и саветовања

Каријерно вођење и саветовање (професионална оријентација) у школи одвија се током целе школске године, и то, кроз наставне и ваннаставне активности и кроз посебне облике рада на професионалној оријентацији, а у извођењу учествују непосредно сви чланови колектива. Циљ рада на професионалној оријентацији у средњој школи је подстицање професионалног развоја ученика и пружање помоћи појединцу да формира реалну слику о својим способностима, особинама личности, интересовањима и да у односу на садржај, услове и захтеве појединих образовних профила и занимања што успешније планира свој развој.

Активности везане за професионалну оријентацију обухватају професионално информисање, професионално васпитање и праћење развоја ученика.

У оквиру професионалног информисања, предметни наставници уз редован програм из својих стручних области пружају обавештења о карактеристикама појединих занимања.

Професионални развој пратиће се кроз рад одељенских заједница и одељенских старешина, као и кроз редовну наставу психологије, грађанског васпитања у четвртном разреду.

У оквиру професионалног информисања планира се презентација виших школа и факултета из републике и околних земаља.

Континуиран и систематски рад на професионалној оријентацији ученика школе наставиће се кроз следеће садржаје:

Време	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Током школске године	Подстицање ученика свих разреда да сопственим активностима и залагањем стичу реалну слику о својим	Разговор, консултације, информације путем часова редовне и додатне наставе, радом у секцијама	Одељењски старешина, предметни наставници, ППС професори грађанског	Припрема ученика за самопроцену својих способности

	могућностима, способностима и интересовањима, и да на основу тога доносе зреле проф. одлуке		васпитања	
Током школске године	Подстицање ученика свих разреда да сопственим активностима и залагањем стичу потребне информације о раду и занимањима у систему образовања, као и кадровским потребама у систему запошљавања	Разговор, консултације, информације путем огласних табли, памфлета, летака, путем интернет мреже у библиотеци	Одељењски старешина, предметни наставници, професори грађанског васпитања	Припрема ученика за самостално доношење одлука и предузимање одговорности за сопствену професионалн у будућност
Током школске године	Праћење усклађености развоја личности ученика и испољених професионалних жеља	Посматрање и праћење резултата рада ученика, психолошко тестирање	Предметни наставници, одељ.статешин е психолог	Упознавање ученика са ширим друштвеним контекстом, односно могућностима каснијег запослења у оквиру одређених професија

Током школске године	Предузимање мера за рад са ученицима који постижу натпросечне резултате на основу праћења постигнућа ученика	Путем додатног рада, секција, припрема за такмичења, пријемне испите	Предметни наставници	Развијање мотивације даровитих ученика за остваривањем резултата на вишим нивоима
Током школске године	На часовима одељенског старешине и одељењске заједнице ученици ће кроз слободне дискусије размењивати информације о могућностима и захтевима у области професионалне оријентације, изражавати своје евентуалне дилеме и сл.	Разговор, дискусија, информације о уписним квотама	Одељењски колектив, одељењски старешина	Развијање вршњачке едукације кроз дискусију
Друго полугодиш.	Обука ученика за састављање CV-а на часовима рачунарства и информатике и грађанског васпитања	Увид у документацију, анализа и бележење података	Професори канцеларијског пословања, вештине комуникације и обуке у виртуелном предузећу	Научити ученике да себе презентују у најбољем светлу
Током школске године	Ученицима трећег и четвртог разреда биће омогућено да се упознају са	Непосредан сусрет са представницима факултета и	директор школе, предметни наставници	Обезбеђивање непосредног контакта са предавачима

	условима уписа и студирања кроз презентацију факултета и високих школа које организују овај вид професионалног информисања ученика	виших школа –		високих школа и факултета
Током школске године	Индивидуални саветодавни рад са неодређеним ученицима и њиховим родитељима, односно други законски заступник	Разговор на основу резултата примењених инструмената везаних за професионалну оријентацију, увид у пропратне информаторе, летке,	психолог, предметни наставници, одељењски старешина,	Пружање помоћи и подршке ученицима при избору будућег позива
Током школске године	Прикупљање релевантних података о постигнутим успесима приликом уписа матураната на	Увид у документацију, анализа и бележење података	Одељењске старешине	Сагледати реалне успехе ученика после средњошколског школовања
Друго полугодиш.	Презентација резултата проходности бивших генерација приликом уписа на факултете и више школе матурантима	Разговор са матурантима и наставничким већем	Одељењске старешине, тим за самовредновање директор школе	Презентовати матурантима и професорима уписне резултате
Током школске године	Презентација Економско-трговинске школе Сента у основним	Презентација о школи, леци, брошуре, усмено извештавање,	Директор школе, Маркетинг тим, ученици	Презентација начина рада у школи

	школама у општини Сента и околини	огледи и прикази материјала са огледних часова		
--	-----------------------------------	--	--	--

3. Сарадњу са Институцијама из окружења које су значајне за пружање подршке развоју ученика

Наша школа неодвојиви је део локалне заједнице. Зато блиско и квалитетно сарађује са привредом и свим важнијим институцијама у граду.

Да би се образовна делатност Школе организовала као интегрални део привреде и друштва, организована је стална сарадња са трговинским и привредним предузећима.

Школа ће као и до сада сарађивати са Културно-образовним центром “Турзо Лајош“ и Српским културним центром „Стеван Сремац“ као и локалним позориштима и организоваће заједничке приредбе и такмичења предвиђена Годишњим планом.

Наставиће се сарадња са Центром за социјални рад као и МУП-ом Р. Србије.

Са Домом здравља Школа ће наставити сарадњу у складу са Програмом здравствене превенције.

Сарадња са општином о питањима у вези са финансирањем и развојем Школе и могућност има увођења нових образовних профила.

Сарадња са Школском управом, саветницима и инспекторима Министарства просвете као Покрајинским секретаријатом за образовање, управу, прописе, националне и Националним саветом мађарске националне мањине одвијаће се као и до сада у разрешењу актуелних питања по професионалним стандардима.

Сарадња са партнерским школама „Кереси Јожеф“ из Сегедина и „Келети Карољ“ из Будимпеште одвијаће се по могућностима.

Институција са којом се сарађује	Садржај сарадње	Облик сарадње	Време	Реализатори
Градска библиотека	Реализација књижевних, поетских вечери	Договори, реализације,	ТШГ	руководиоци секција,

		посете		библиотекар
Културни центри	Представе, концерти и друге културне манифестације и трибине	Заједничка организације	ТШГ	Ученици, наставници, ОС
Дом здравља	Систематски прегледи, предавања, саветовања, хуманитар. акције	Посете Дому здравља, посете лекара школи, саветовања, трибине	ТШГ	Ученици, лекари, специјалисти, наставници
Црвени крст	Акције добровољ. давалашт. крви, превенција болести зависности и полно преносивих болести, трговина људима	Посете, заједничке акције, трибине, предавања, пројекције филмова	ТШГ	Ученици, вршњачки едукатори, активисти ЦК, наставници
Центар за социјални рада	Социјални статус ученика, проблеми ученика	Информис, посете, заједничке акције	Према потреби	Одељењске старешине, стручни сарадници радници ЦЗСР
Тржиште рада	Могућности запошљавања, професионална	Анализе, посете,	ТШГ	Наставници, ученици, радници

	оријентац.	информисање		Тржишта рада
Министарство Просвете ШУ Зрењанин Покрајински секретаријат	Законска регулатива, у васпитно- образовном раду План уписа Финансијска питања Статусна питања	Разговори, посете, саветовања	ТШГ	Саветници, наставници, управа Школе
Скупштина општине	Финансиј. Организац. подршка	Посете, договори, извештаји	ТШГ	Управа Школе, наставници, радници СО
Национални савет мађарске националне мањине	План уписа Статусна питања Унапређење квалитета наставе Неговање националне културе Финансијска питања	Разговори, посете, саветовања	ТШГ	Директор школе, предметни професори, одељенске старешине
МУП	Превенција деликвенц. и друштвено неприхватљивог	Посете, саветовања, предавања , по могућности	ТШГ	Ученици, полицајци, инспектори

	понашања	ангажовање школског полицајца		
Основне школе	Праћење успеха ученика, промоција, културне манифестације, такмичења	Посете, анализе, заједничке активности	ТШГ	Ученици, руководиоци секција, директор
Високе и више школе	Могућности уписа	Промоције факултета, консултације	Април, мај	Матуранти, представници високих школа
Социјални партнери	Бољи квалитет практичне наставе и боља сарадња са социјалним партнерима	Реализација практичне наставе,	ТШГ	Директори професори практичне наставе
Партнерске школе „Кереш Јожеф“ и „Келети Карољ“	Размена искуства, развијање другарства, учешће на школским такмичењима	Узајамна путовања	ТШГ	Директори професори
Стручна удружења	Организација такмичења, конференција и других догађаја	Оперативно организовање и сарадња у такмичењима, стручним усавршавањима, стручним конференцијама професора и	ТШГ	Директори професори

		ученика		
Спортска удружења и установе	Организација такмичења, и других догађаја	Оперативно организовање и сарадња у спортским надметањима, стручним усавршавањима	ТШГ	Директор, професори

4. Сарадњу са родитељима у решавању питања везаних за рад и живот школе

Ради остваривања образовно-васпитних задатака и циљева и ради разматрања питања од заједничког интереса за живот и рад Школе, сталној сарадњи са родитељима ће бити посвећена посебна пажња и то у виду: заједничких активности родитеља, ученика и Школе, (спортке, културне, еколошке, спортске), Родитељске састанке, појединачне сусрете одељењских старешина и родитеља, стручних сарадника Школе и родитеља,;

На родитељским састанцима одељења, који ће се одржавати према потреби, а најмање четири пута у току године, и то на почетку школске године, на крају класификационих периода и на крају наставне године.

Стручни сарадник школе ће посебну пажњу посветити сарадњи са родитељима, који ће својим стручним и саветодавним радом помагати решавању социјалних и других проблема ученика и породице. Стручни сарадник ће, такође, снимити социо-економску структуру ученика и предузимати одговарајуће мере да реши уочене проблеме.

Директор ће у непосредном контакту са представницима родитеља у Савету родитеља, решавати проблеме и омогућити спровођење одлука Савета које су у њиховој надлежности.

Активност	Носиоци	Време реализације
Индивидуални разговори	Предметни наставници	Целе године
Одељењски родитељски састанци	Одељењске старешине	Према распореду у Годишњем плану, а по потреби и чешће
Саветодавни рад са родитељима ученика чија деца имају тешкоћа у	директор, Одељењске старешине, психолог	По потреби

понашању и учењу		
Учешће родитеља у Савету родитеља	Директор	Према плану
Учешће родитеља у Школском одбору	Директор	Према плану
Саветодавни састанци код директора Школе	Директор	Према плану и потреби чешће
Учешће у тимовима Школе	Координатори тимова, директор	Према плану
Учешће у изради индивидуалних образовних планова	Тим за инклузију	Током године
Помоћ у акцијама Школе и активностима ученика и наставника	Директор, Бачки парламент, координатор Бачког парламента	Током године
Отворена врата	Директор, Бачки парламент, координатор Бачког парламента, предметни наставници	Април -мај

5. Рад Тима за инклузивно образовање и едукација наставника у вези са значајним питањима везаним за инклузивно образовање

За ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању школа обезбеђује отклањање физичких и комуникационих препрека. Школа доношењем индивидуалног образовног плана укључује ученика у редован образовно-васпитни рад и вршњачки колектив.

За ученике са изузетним способностима установа такође доноси индивидуални образовни план и одређује нивое додатне подршке.

Време	Активност	Реализатор
-------	-----------	------------

реализације		
Јун, август	Формирање школског Тима за ИО	Директор
Јун, август	Израда плана и програма рада школског Тима за ИО, за школску годину	Чланови Тима за ИО
Септембар- октобар- новембар	Идентификација ученика из осетљивих група, даровитих ученика и ученика у ризику од осипања. Израда педагошког профила ученика којима је потребна додатна подршка	ПП служба, ОС, наставници ИОП тим
I полугодиште	Формирање мањих тимова за ученике којима је потребна додатна подршка. Прибављање сагласности родитеља, односно других законских заступника за спровођење ИОПа	Чланови Тима за ИО родитељи, односно други законски заступник
I полугодиште	Израда плана рада за ученике из осетљивих група, даровитих ученике и ученика у ризику од осипања.	Тим за ИО Педагошки колегијум
У току године	Укључивање ученика којима је потребна додатна подршка у школске активности: ваннаставне активности, тимове, школске акције и пројекте	Колектив
У току године	Сарадња са Итерресорном комисијом, другим школама, установама, удружењима и појединцима у циљу унапређења квалитета пружања додатне подршке ученицима	Чланови Тима за ИО
У току године	Иницирање побољшања приступа школи и у школској згради за ученике и родитеље, односно друге законске заступнике са физичким тешкоћама	Директор, локална заједница
У току године	Набавка асистативне технологије и дидактичких материјала	Директор, ПП служба
У току године	Набавка стручне литературе за рад са ученицима из осетљивих група	Библиотекар, ПП служба

У току године	Праћење, евалуација, ревидирање ИОП-а	Чланови Тима за ИО
јун	Вредновање имплементације ИОП-а у Школи	Чланови Тима за самовредновање

Тачка 6.

ПЛАН РАДА СА ТАЛЕНТОВАНИМ И НАДАРЕНИМ УЧЕНИЦИМА

Даровитост је високо развијена способност, било општа, било нека специфична, која омогућава надпросечна постигнућа у одређеном конкретном подручју.

Таленат је даровитост у једном ужем подручју (стручни, математички таленат, музички таленат...).

Рад са даровитим ученицима се одвија кроз следеће етапе:

1. ИДЕНТИФИКАЦИЈА

Прво је потребно припремити наставнике за препознавање таквих ученика и сигнализирање одељењском старешини, родитељима, психологу, Стручном тиму за инклузивно образовање.

2. ОБРАЗОВНА РЕШЕЊА

Обогаћивање програма и диференцијација - било кроз индивидуализацију, било кроз ИОП. Процедура се изводи у складу са законским документима и налази се у документацији Тима за инклузивно образовање.

Када се изврши идентификација надарених/талентованих ученика и одреди се степен/ниво на коме ће се радити са њима, планиране активности могу бити следеће, зависно од конкретног случаја:

3. ВАН РЕДОВНЕ НАСТАВЕ

- слободне активности (секције),
- додатна настава из појединих предмета,
- истраживачке станице, семинари, летњи кампови и слично.
- Студијска путовања у Србији и Мађарској

4. У РЕДОВНОЈ НАСТАВИ

- коришћење напреднијих уџбеника,
- прилика да брже прође кроз базично градиво,
- самосталан истраживачки рад,
- рад са ментором,
- сложенији задаци, нерутински задаци, виши нивои знања, висока индивидуализација,
- задаци који су блиски ономе што заиста раде стручњаци из датог домена,
- дивергентни задаци, они који омогућавају различите приступе и различита решења,
- коришћење аудио-визуелних и других стимулативних материјала у настави ,

-развијати код ученика доживљај да се његове способности виде, цене и подржавају.

МОТИВИСАЊЕ НАПРЕДНИХ И ТАЛЕНТОВАНИХ УЧЕНИКА

- добијање одређених награда за резултате на такмичењима или за изузетне резултате у неком другом облику активности,
- јавно похваљивање, кроз књигу обавештења, фејсбук страницу школе и на свим другим форумима
- укључивање у презентацију Школе
- вршњачка едукација – постављање талентованих у улогу оних који и сами едукују друге ученике.
- вођење часа.

ПЛАН РАДА СА ТАЛЕНТОВАНИМ УЧЕНИЦИМА

Време реализације	Активности	Носиоци активности
Прво полугодиште	Идентификација надарених и талентованих ученика.	Предметни наставници, психолог
Друго полугодиште	Израда индивидуалних програма у редовној, додатној настави, секцијама....припрема за такмичења, консултације са ментором, рад у истраживачкој делатности...	Предметни наставници
Јун	Презентације истраживачких радова, евалуација са такмичења,	Предметни наставници

Тачка 7.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, КАО И ПОВЕЋАЊА САРАДЊЕ МЕЂУ УЧЕНИЦИМА И РОДИТЕЉИМА, ЗАПОСЛЕНИМА И УЧЕНИЦИМА И ЗАПОСЛЕНИМА

Законом о основама система образовања и васпитања дефинисано је да се права детета и ученика остварују у складу са потврђеним међународним уговорима и да је установа дужна да обезбеди њихово остваривање.

Ради реализације овог циља, израђен је Општи протокол за заштишу деце од злостављања и занемаривања а на основу њега посебан протокол који пружа оквир за превентивне активности. Посебан протокол је обавезујући за све који учествују у животу и раду образовне установе и намењен је деци, ученицима, наставницима, директорима, стручним сарадницима, помоћном и административном особљу, родитељима/односно другом законском заступнику ученика и представницима локалне заједнице.

Циљеви установе су да учи, развија и негује одговорност, културу понашања и уважавања личности, не толерише насиље, не ћути у вези са насиљем. Задаци тима за заштиту деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања:

-израда, реализација и евалуација програма заштите деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања

-идентификовање и информисање о случајевима насиља, уз поштовање личности детета/ученика

-спровођење поступака и процедура реаговања у ситуацијама насиља

-праћење и евидентирање свих врста насиља

-јачање и одржавање сарадње са надлежним службама (Центар за социјални рад, МУП, Здравствени центар ...)

-тимски рад на превенцији насилног понашања или решавање оних ситуација у којима је насиље регистровано

-саветодавни рад са ученицима и родитељима, односно другим законским заступником

План рада Тима за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	ВРЕМЕ
Израда плана за заштиту ученика за текућу школску годину и упознавање свих актера	ППС Тим за заштиту од насиља	Педагошка документ., извештаји	Август
Оглашавање имена чланова Тима на огласној табли школе	Руководилац Тима	Огласна табла	Август
Упознавање ученика првог разреда са Посебним протоколом за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама и подсећање	Тим, Одељењске старешине	Записници са састанака Тима	Септембар, октобар

ученика осталих разреда на протокол			
Информисање родитељ, односно други законски заступник на родитељским састанцима о акционим и превентивним активностима заштите од насиља	Одељенске старешине	Записници са родитељ. састанака	Септембар, октобар
Анализа и информисање Наставничког већа о облицима насиља у школи	Тим	школска евиденција о реализов. активностима тима	Током године
Пружање потребне помоћи наставницима, одељенским старешинама у примени програма превентивних и интервентних активности	Тим	школска евиденција о реализованим активностима, извештаји тима	Током године
Евиденција и документација о појавама насиља	Запослени у школи	Документација	Током године
Ажурирање базе података о евидентираном насиљу	Тим	Пријаве, база података	Током године
Анализа безбедносне ситуације у школи	Тим Директор	Анализа, извештаји	Периодично
Обезбеђивање партиципације ученика у превенцији насиља - Обучавањем ученика за примену различитих вештина за	Тим, Бачки парламент Наставници	школска евиденција о реализованим активностима, извештаји тима	Током године

<p>конструктивно превазилажење сукоба и конфликта,</p> <p>Разноврсне наставне и ваннаставне активности, радионице, предавања, састанци Тима за заштиту деце од насиља са Ђачким парламентом</p>	ППС		
<p>Предавање за ученике – "Полицијски час", "Болести зависности"</p>	Тим, Полицијска станица, Дом здравља	Извештаји, Документација	новембар
<p>Учешће у хуманитарним акцијама са циљем да се код ученика развије емпатија и солидарност</p>	Тим, Директор, ППС, наставници, Ђачки парламент	школска евиденција о реализованим активностима, извештаји тима	Током године
<p>Израда паноа и презентација на тему ненасиља</p>	Ученици, наставници	Радови, документација, панои	Током године
<p>Јачање сарадње са институцијама из локалне заједнице у циљу превенције и сузбијања насиља:</p>	Тим, директор,	Педагошка документација, извештаји	Током године

<p>Појачан васпитни рад са ученицима</p> <p>-праћење понашања ученика на часу</p> <p>-праћење односа учесника насиља на часу и ван наставе уз помоћ дежурног наставника, примена заједничких активности, тимског рада како би учесници насиља успоставили другарске</p>	Одељенске старешине, ППС, тим	Педагошка документација, извештаји	Током године
---	-------------------------------	------------------------------------	--------------

односе			
Пружање помоћи ученицима у решавању индивидуалних проблема или проблема са другима и индивидуално саветодавни рад са ученицима који имају проблеме у понашању	ППС, Одељењске старешине	Педагошка документација, извештаји	Током године
Интензивирање и индивидуализирање васпитног рада: -са починиоцима насиља -са жртвама насиља	ППС, Одељењске старешине	Педагошка документација, извештаји	Током године
Праћење ризичног понашања ученика путем свакодневног контакта у циљу стицања увида у њихов социјално психолошки статус	ППС, Одељењске старешине	Досије ученика, евиденције	Током године
Редовни контакт са родитељима, односно другим законским заступником ученика починиоца насиља или ученика који трпи насиље и њихово укључивање у заједничко решавање проблема	ППС, Одељењске старешине, тим	Педагошка документација, извештаји	Током године
ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ: Спровођење процедура и поступака реаговања у ситуацијама насиља	ТИМ, Директор школе, Одељењске старешине и остали актери	Педагошка документација, извештаји	Током године
Евалуација рада Тима	Директор, Тим	Извештај, анализа рада	јун

Сви који имају сазнање о насиљу обавезују се на поступање. Основе за успостављање процедура за реаговање у установама образовања и васпитања које се односе на злостављање деце-ученика од стране запослених у установи постављене су Законом о основама система образовања и васпитања (члан 44, 45 и 46) и Законом о раду.

У образовно васпитном систему нема места за истрагу и доказивање злостављања и занемаривања. Ти задаци су у надлежности других система.

Приликом консултација са колегама унутар и/или изван установе, обавезно је поштовати принцип поверљивости, као и принцип заштите најбољег интереса детета-ученика.

Програм заштите деце / ученика од насиља, злостављања и занемаривања сачињен је на основу посебног протокола и правилника о поступању у ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним институцијама. Програмом су дефинисане и разрађене превентивне и интервентне активности чији је основни циљ превенција и сузбијање свих видова насиља у школској средини.

ПРЕВЕНЦИЈА

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ И НОСИОЦИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
1. Повећање осетљивости наставника и родитеља, односно другог законског заступника а за препознавање насиља, злостављања и занемаривања у школској средини.	Упознавање наставника, ученика, родитеља, односно другог законског заступника а са законским одредбама, појмовима: насиља, занемаривања, злостављања и основним принципима деловања у школској средини.	Презентација за наставнике (секретар, психолог), Презентација за ученике (ОС), Презентација за родитеље, односно другог законског заступника(ОС)	Септембар

<p>2. Упознавање родитеља, односно другог законског заступника и ученика са поступцима и процедурама за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања у школској средини.</p>	<p>Информисање о улогама и одговорностима наставника, чланова школског тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања. Упознавање наставника, ученика и родитеља, односно другог законског заступника са процедурама.</p>	<p>Презентација и писани материјал (чланови Тима)</p>	<p>Октобар</p>
<p>3. Неговање сарадње, разумевања и међусобне помоћи између ученика.</p>	<p>Обрада тема: Пријатељство, Толеранција, Вредности.</p>	<p>Радионице за ученике (ОС, психолог)</p>	<p>Током школске године.</p>
<p>4. Унапређивање вештина комуникације између ученика, ученика и наставника.</p>	<p>Конструктивна комуникација: Решавање конфликта, Медијација.</p>	<p>Радионице (ОС, психолог)</p>	<p>Током школске године.</p>
<p>5. Домаћи задатак из матерњег језика и књижевности на тему вршњачког насиља.</p>	<p>Радови ученика на тему вршњачког насиља.</p>	<p>Часови матерњег језика и књижевности.</p>	<p>Према плану наставника.</p>

План сарадње са медијима представља један важан корак у превенцији насиља. Информисање које се реализује преко медија усмерено је на све чланове локалне

заједнице: ученике, родитеље, односно друге законске заступнике, чланове школског одбора, представнике управе локалне заједнице и све друге који су заинтересовани за безбедност и здрав развој наше деце.

Информисање има за циљ подизање нивоа обавештености свих интересних група о насиљу, његовим облицима и присутности у датој установи, факторима који утичу на појаву насиља и мерама које установа предузима у превенцији.

Комуникација са медијима је нарочито важна у кризним ситуацијама, јер ће медији увек бити заинтересовани за такве догађаје у школи. Начин на који ће се информације размењивати зависи од врсте установе капацитета запослених, мора се водити рачуна о поверљивости одређених информација и поштовати приватност ученика, родитеља, односно других законских заступника и запослених.

Тачка 8.

МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ ОСИПАЊА БРОЈА УЧЕНИКА

Већ дужи низ година, кроз различите законске и подзаконске акте у области образовања, уводе се различите мере усмерене и на превенцију осипања ђака, као што су успостављање интерресорних комисија, увођење индивидуалног образовног плана, успостављање функције педагошког асистента, увођење обавезног припремног предшколског програма, упис деце из осетљивих група у основну школу без документације, афирмативне акције приликом уписивања ромских ученика у средњу школу итд.

Мере и активности које школа спроводи подразумева успостављање новокреираног Система за рану идентификацију и реаговање, изградњу капацитета школског особља (нпр. минимум 50 одсто наставног).

Особља треба да похађа релевантне акредитоване обуке, што утиче и на одрживост мера и побољшање школског етоса, али и осмишљавање и примену разнородних мера подршке, уз продубљену и узајамну сарадњу са родитељима, увођењу мера вршњачке подршке и ефикаснијем спровођењу допунске наставе.

Тачка 9.

ДРУГЕ МЕРЕ УСМЕРЕНЕ НА ДОСТИЗАЊЕ ЦИЉЕВА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА КОЈЕ ПРЕВАЗИЛАЗЕ САДРЖАЈ ПОЈЕДИНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА

У Развојном плану школе у две четири године бавићемо се остварењем следећих циљева:

1. Развијање критичког мишљења
2. Развијање истраживачког духа и упућивање на самосталан рад
3. Оспособљавање да се научено примени у свакодневном животу
4. Афирмисање позитивних вредности: толеранција, мултикултуралност, патриотска свест, слобода, људска права и одговорност
5. Неговање тимског рада и добре сарадње као и неговање поверења у односу ученик-наставник

Циљеве ћемо остварити кроз:

1. Редовну наставу (избором одговарајућих облика и метода рада)
2. Допунску и додатну наставу
3. Рад различитих секција, трибина и радионица
4. Часове одељенске заједнице
5. Организовање екскурзија и посета
6. Хуманитарне акције
7. Детаљни планови и предвиђене активности уграђени су у стратешка документа

Тачка 10.

ПЛАН ПРИПРЕМЕ ЗА ИСПИТЕ КОЈИМА СЕ ЗАВРШАВА ОДРЕЂЕНИ НИВО И ВРСТА ОБРАЗОВАЊА (МАТУРСКИ, ЗАВРШНИ ИСПИТИ И ДР.)

Активности	Време реализације	Носиоци активности	Критеријум успеха	Евалуација
Годишњим планом рада школе планирати термине припремног рада са матурантима	Август	Директор, помоћник директора, П-П служба	Термини припремног рада са матурантима предвиђени Годишњим планом рада школе	Термини припремног рада са матурантима конкретизовани у годишњем плану рада
Договор о избору тема за Матурски испит – верификовање тема за матурски испит	Новембар, Децембар	Стручна већа	Изабране теме	Матурски радови

на Наставничком већу				
Менторски рад са ученицима	Новембар- јун	Наставници изабраних предмета, Наставници српског језика и књижевности, страних језика и математике	Оцене ученика	Ученички радови Писмени радови из српског језика, математике и страних језика
Анализа резултата ученика на матурском испиту по Стручним већима				

Тачка 11.

**ПЛАН СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА, ДИРЕКТОРА, СТРУЧНИХ
САРАДНИКА И ДРУГИХ ЗАПОСЛЕНИХ У ШКОЛИ**

Активности	Носиоци активности	Време реализације	Критеријум успеха	Евалуација
Израда плана стручног усавршавања и разматрање на седницама стручних већа	Лично	Август	Сваки наставник има план стручног усавршавања за текућу школску годину	Лични план стручног усавршавања, записници са седница стручних већа, План стручног усавршавања у оквиру установе, План стручног усавршавања ван установе
Креирање	Педагошки	Август	Годишњи план	Записник са

планова стручног усавршавања на нивоу школе – годишњи план стручног усавршавања у установи	колегијум, наставници лично		стручног усавршавања на нивоу школе саставни је део годишњег плана рада школе	састанка Педагошког колегијума Годишњи план школе План стручног усавршавања у оквиру установе, План стручног усавршавања ван установе
Креирање планова стручног усавршавања акредитовани семинари (одабир програма стручног усавршавања из области компетенција К1,К2,К3,К4	Педагошки колегијум, наставници лично	Август	Стручни сарадници	Записник са састанка Педагошког колегијума Годишњи план школе План стручног усавршавања у оквиру установе, План стручног усавршавања ван установе

Тачка 12.

ПЛАН НАПРЕДОВАЊА И СТИЦАЊА ЗВАЊА НАСТАВНИКА, СТРУЧНИХ САРАДНИКА И ВАСПИТАЧА

Сходно важећем Правилнику о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника, а према годишњем плану рада школе, планирати и спроводити активности по основу напредовања и стицања звања, а према пријавама наставника за дату школску годину.

Тачка 13.

ПЛАН УКЉУЧИВАЊА РОДИТЕЉА, ОДНОСНО ДРУГИХ ЗАКОНСКИХ ЗАСТУПНИКА УЧЕНИКА У РАД ШКОЛЕ

Време реализације	Активности /теме	Начин реализације	Носиоци реализације
Током године /према распореду отворених врата одељењских старешина, предметних наставника и педагошко психолошке службе	Информације о понашању ученика у школи, успеху, напредовању	Индивидуални разговори	Одељењски старешина Предметни наставници Психолошко педагошка служба
Током године у зависности од могућности институција са којима школа сарађује	Упознавање родитеља о развојним карактеристикама адолесцената, проблемима које доноси период адолесценције, проблемима алкохолизма, наркоманије, трговине људима, различитих видова преступничког понашања	Предавање за родитеље у сарадњи са различитим институцијама	П - П служба
У току године – према распореду родитељских састанака	Упознавање са реализацијом наставе, договор о начину сарадње, упознавање са правима и обавезама ученика, правилима	Родитељски састанци	Одељењски старешина

	понашања		
Општи родитељски састанци	Реализација тема значајних за генерацију, пријем ученика првог разреда, договор о извођењу екскурзије ...	Општи родитељски састанци	Одељењске старешине, директор, п-п служба
Континуирано у току године	Информисање родитеља о свим дешавањима у школи, правилницима ...	Постављање информација на огласној табли школе, сајту школе	Одељењске старешине, предметни наставници, п-п служба, директор
Према потреби – континуирано у току школске године	Различити облици саветодавног рада у зависности од проблема	Индивидуални разговори са родитељима, заједнички састанци мањих група родитеља чија деца имају исти или сличан проблем	Одељењске старешине, п-п служба, тимови за појачан васпитни рад, тим за ИОП, директор

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима, односно односно другим законским заступницима ученика, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења.

Програмом сарадње са породицом школа дефинише области, садржај и облике сарадње са родитељима, односно односно другим законским заступницима ученика, који обухватају детаљно информисање и саветовање родитеља, укључивање родитеља у активности школе, консултовање у доношењу одлука око безбедносних, наставних, ваннаставних, организационих и финансијских питања и то ради унапређивања квалитета образовања и васпитања, као и обезбеђивања свеобухватности и трајности образовно-васпитних утицаја.

Ради праћења успешности програма, школа може да на крају сваког полугодишта организује анкетирање родитеља у погледу њиховог задовољства програмом и у погледу њихових сугестија за наредно полугодиште. Анкетирање се обавља анонимно како би било објективно.

Мишљење родитеља, односно односно других законских заступника ученика, добијено као резултат анкетирања, узима се у обзир у поступку вредновања квалитета рада школе.

САРАДЊА СА РОДИТЕЉИМА

Сарадња са родитељима:

- рад и сарадња са родитељима у реализацији појединих активности; информисање родитеља о захтевима који се постављају ученицима; о резултатима ученика и др.; заједнички рад на подизању ефикасности ученика у учењу и раду; укључивање родитеља у остваривање образовно-васпитних послова и задатака из појединих програма и свих облика сарадње школе и друштвене средине (секције, професионална оријентација, друштвено-користан рад, манифестације и сл.); рад на подизању нивоа педагошко-психолошког образовања родитеља.

Одељењски старешина

У оквиру сарадње са родитељима одељењски старешина:

- припрема, организује и реализује родитељске састанке као облик групне сарадње са родитељима (најмање четири пута годишње);

- припрема, програмира и организује рад одељењског савета родитеља;

- информише родитеље о захтевима које поставља школа пред ученика, о резултатима које ученици постижу у укупном образовно-васпитном раду (најмање четири пута годишње), заједнички ради са родитељима на побољшању резултата учења, рада и развоја ученика;

- иницира, подстиче и укључује родитеље у остваривању програма рада школе (професионалне оријентације, друштвено-корисног рада, слободних активности и других културних активности школе и др.) и прихвата иницијативе родитеља;

- у сарадњи са педагошко-психолошком службом и другим стручњацима ради на подизању нивоа педагошко-психолошког образовања родитеља;

Тачка 14.

ПЛАН САРАДЊЕ СА ДРУГИМ ШКОЛАМА, ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА И ДРУГИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАД ШКОЛЕ

Спољашни ресурси

1. Институције културе
2. Спортска и културно - уметничка удружења
3. Образовне институције
4. Министарство просвете, науке и технолошког развоја
5. Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице
6. Општина Сента
7. Стручна удружења
8. Успешни бивши ученици
9. Родитељи
10. Приватни предузетници
11. Медији
12. Невладине и међународне организације

1) Културне институције

Учешће ученика у представама Камерне сцене „Мирослав Антић“ и Сенћанском мађарском камерном позоришту
Организација ученичких изложби у Музеју
Добијање повластица за позоришне и биоскопске представе у Културно-образовном центру „Турзо Лајош“ у Сенти
Сарадња са Градском библиотеком у организацији књижевних вечери, али у оквиру реализације образовног рада и ваннаставних активности ученика

2) Спортска и културно – уметничка удружења:

Сарадња са Спортским савезом у организовању спортских турнира
Сарадња са спортским клубовима
Сарадња са локалним културно-уметничким удружењима

3) Образовне институције

Осмишљавање и реализација заједничких пројеката са другим институцијама
Стручна помоћ при едукацији запослених и ученика
Повезивање са другим школама
Подршка у реализацији идеја ученика и запослених

4) Министарство просвете, науке и технолошког развоја

Учествовање на јавним позивима Министарства

5) Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице

Учествовање на јавним позивима Секретаријата

6) Општина Сента

Благовремено информисање о међународним и националним донаторским конкурсима

Подршка и препоруке приликом учешћа на јавним конкурсима

7) Стручна удружења

Обезбеђивање стручних предавања и литературе

Помоћ у професионалној оријентацији

Помоћ у раду са талентованим ученицима

Учешће у раду на заједничким пројектима

8) Успешни бивши ученици

Презентације садашњим ђацима о наставку школовања

Помоћ при изради истраживачких радова у даљем школовању

9) Родитељи

Упознавање родитеља са актуелним проблемима

Обезбеђивање финансијске помоћи школи

Помоћ приликом професионалне оријентације ученика

10) Приватни предузетници и јавна предузећа

Разна донаторства

Прилике да упознају наше ученике са радом предузећа

Лична искуства

11) Медији

Сарадња са локалном медијом

12) Невладине и међународне организације

Сарадња са организацијама

Активности	Начин реализације	Време реализације	Носиоци реализације
Разговор са председником општине	План за реализацију идеја ученика	октобар	Анико Жирош Јанкелић директор
Црвени крст	Акција добровољног давања крви	октобар новембар април	Нада Зековић, психолог

У школи	активности од значаја за ученике за професионалну оријентацију	новембар	Психолошко педагошка служба, Ученички парламент
У школи	Реализација радионица из области професионалне оријентације	децембар	Нада Зековић, психолог
Црква	Прослава Дана Светог Саве	јануар	Анико Жирош Јанкелић, директор
Хуманитарне акције	децембар, У току школске године	Психолошко педагошка служба, директор, Ученички парламент	
Сарадња са другим школама из земље и иностранства	Пријем ученика и представника школа из земље и иностранства, припремање пригодних манифестација, приредби и сл,	У току школске године	Анико Жирош Јанкелић, директор

Тачка 15.

ДРУГА ПИТАЊА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ШКОЛЕ

15.1 ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА

Рад у области здравствене заштите ученика одвијаће се у циљу изграђивања телесно, психички и социјално здраве и зреле личности оспособљене да се брине за очување, заштиту и унапређење сопственог здравља и здравља других људи.

У остваривању задатака здравствене заштите посебну улогу имају здравствене службе, које врше здравствену контролу ученика, и које уз сарадњу са ОС, наставницима физичког васпитања и психологом учествују у превенцији и контроли психичког и телесног здравља ученика. Реализација програма заштите и унапређења здравља ученика оствариваће се у оквиру појединачних наставних предмета (нпр. физичко васпитање, биологија, грађанско васпитање, матерњи језик и књижевност, страни језик, историја и сл), и ваннаставних облика рада које организује школа. У остваривању овог програма примењиваће се активне методе рада: разговор, групни рад, предавања, радионице, изложбе и др.

Посебан део здравствене заштите ове школске године јесу мере Кризног штаба Владе РС у вези за заштитом од болести КОВИД 19, који се спроводе по налозима МПНТР и Владе РС.

Задаци ће се остваривати кроз следеће активности и садржаје:

Време	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације
Током школске год.	Промовисање стила здравог живота приликом обраде појединих наставних јединица у редовној настави (наставници ће обратити пажњу на остваривање здравствено-васпитне функције свог рада).	Предавање, разговор	Предметни наставници, одељенске старешине
Током шк. године	У оквиру наставе физичког васпитања радиће се на превентивно-корективном вежбању ради спречавања и отклањања телесних деформитета. Ученици ће се оспособљавати у самосталном неговању физичких способности и очувању здравља.	Предавања, физичке активности	Наставници физичког васпитања.
Јесен, пролеће	У сарадњи са Домом здравља биће организован систематски и	Контакти са Домом здравља, преглед ученика.	Задужена особа.

	стоматолошки преглед ученика свих разреда.		
Током шк. године	На часовима одељенског старешине обрађиваће се и садржаји везани за превенцију болести зависности.	Радионице	ОС
Током школ.године	Индивидуални и саветодавни рад са ученицима и њиховим родитељима/старатељима по потреби повезивање ученика са специјализованим службама.	Разговор, анализа и бележење података, контакт са специјализованим службама.	ОС, психолог
Током школ.године	Организовање предавања, трибина и хуманитарних акција у сарадњи са Ђачким парламентом.	Договор, предавања	Предметни наставници, ОС, Ученички парламент.
Током школ.године	Опремање, оплемењавање и одржавање ученичког простора ради промовисања здравих стилова живота.	Консултације, набавка материјала, израда паноа.	Директор, наставници, Ученички парламент, тим за уређење школе.
Пролеће	Организација акције добровољног давања крви.	Договор са Домом здравља.	Задужени наставници, ОС

15.2 ПЛАН ПРЕВЕНЦИЈЕ УПОТРЕБЕ ДРОГА

Циљ је да младима јасно ставимо до знања куда води употреба наркотика, колико је употреба штетна по здравље, да их усмеримо ка здравим стиловима живота. Такође, циљ је и да подигнемо свест јавности, породице и васпитно-образовних установа о проблему наркоманије.

Активности	Време	Начин реализације	Носиоци реализације
Обавештавање свих запослених о обавезама и процедурама реаговања у ситуацијама сумње или сазнања о употреби дрога	Почетком школске године.	Разговор	Директор, секретар
Испитивање ставова ученика о употреби дрога	Током школске године	Анкета	Психолог
Предметни наставници и ОС у оквиру свог предмета ће упознати ученике са превенцијом употребе дрога	Током школске године	Разговор, дискусија, презентације	Предметни наставници, ОС
Ваннаставним и радом секција наставници ће јачати самопоуздање ученика и подстицаће их да квалитетно проводе своје слободно време, да се знају одупрети социјалном притиску, да буду емоционално писмени и способни за критичко мишљење.	Током школске године	Разговор, дискусија, вежбе, радионице, презентације	Наставници

Индивидуални и саветодавни рад са ученицима, родитељима, наставницима у вези превенције употребе дрога	Током школске године	Разговор, групни рад, саветодавни рад	ОС, психолог, специјализоване службе
Организација и реализација акција Бачког парламента поводом превенције употребе дрога	Током школске године	Разговор, договор, акције.	Директор, Бачки парламент, Дом здравља, Полицијска станица, Центар за социјални рад
Стручно усавршавање наставника и стручних сарадника у циљу оспособљавања за превентивни рад са ученицима и родитељима у вези употребе дрога	Током школске године	Семинари	Школа
Планирање трибина за ученике, родитеље и наставнике на тему превенције превенције употребе дрога од стране Стручних тимова	Током школске године	Разговор, дискусија, тематски родитељски састанци, радионице	Стручни тимови

15.3 ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Програм безбедности и здравља на раду обухвата заједничке активности школе, родитеља, односно други законски заступник и локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду.

Активности	Начин реализације	Носиоци посла
Обука запослених за безбедан и здрав рад	Усмено излагање, практичне вежбе	Наставници биологије, запослени Дома здравља, обучени наставник
Обука запослених за пружање прве помоћи и провера теоријске и практичне оспособљености	Усмено излагање, практичне вежбе Израда тестова	Запослени Дома здравља, обучени наставник
Периодични прегледи и испитивање опреме за рад	Одржавање средства и опреме за рад, електричне инсталације, грејање и друге инсталације	Домар, овлашћени сервиси
Управљање отпадом и смећем	Усмено излагање, презентација	Одговорна особа
Обука помоћног особља о правилном и безбедном коришћењу средстава за хигијену	Усмено излагање,	Задужена особа
Ангажовање постојећих ресурса школе за стварање безбедног и подстицајног окружења	Према програму Тима за спречавање насиља, злостављања и занемаривања	Директор, наставници

15.4 ПЛАН ВОЈНЕ ОБУКЕ СРЕДЊОШКОЛАЦА

Позивајући се на одредбе Закона о војној, радној и материјалној обавези средњошколци се сматрају категоријом грађана који треба да стекну знања и вештине за потребе одбране земље у условима ванредног и ратног стања.

Уз помоћ тема предложених од стране Министарства одбране, преносиће се практична знања и вештине за потребе одбране земље. Циљ је да ученици стекну основна знања о одбрани земље, сазнају своја права и обавезе у систему одбране, а пре свега развију свест о потреби одбране земље и значају неговања патриотских осећања.

Теме ће се реализовати факултативно током четири часа одељенског старешине, на нивоу одељења или спајањем више одељења.

РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈИ - ТЕМЕ	УЧЕСНИЦИ	ОДГОВОРНА ОСОБА	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
ЧАС	<p>Интонирање химне Републике Србије „Боже правде“,</p> <p>Место, улога и задаци Војске Србије у ситему безбедности и одбране Републике Србије,</p> <p>Војна обавеза у Републици Србији,</p> <p>Радна и материјална обавеза у Републици Србији.</p>	Ученици четвртог разреда	Одељенске старешине четвртог разреда	Током школске године
ЧАС	<p>Како постати официр Војске Србије,</p> <p>Како постати професионални војник,</p> <p>Физичка спремност – предуслов за војни позив.</p>	Ученици четвртог разреда	Одељенске старешине четвртог разреда	Током школске године
ЧАС	<p>Служба осматрања и обавештавања,</p> <p>Облици неоружаног отпора,</p> <p>Бојни отрови, биолошка и запаљива средства,</p>	Ученици четвртог разреда	Одељенске старешине четвртог разреда	Током школске године

	Цивилна заштита.			
ЧАС	Тактичко-технички зборови	Ученици четвртог разр.	ОС четвртог разреда	Током школске године

НАПОМЕНА: Четврти час се може реализовати тако што ће се организовати посета акцији „Отворени дан Војске Србије“ за дан државности или за дан Војске Србије, о чему ће надлежни центар Министарства одбране за локалну самоуправу благовремено обавестити средње школе.

Одељенске старешине, уз захтев за стручну помоћ у реализацији часова, може добити подршку од представника Министарства одбране и Војске Србије. (Директор средње школе доставља захтев територијално надлежном центру Министарства одбране за своју локалну самоуправу 15 дана пре дана предвиђеног за извођење факултативне наставе о систему одбране у средњој школи).

15.5 ПРОГРАМИ ЗА РАЗВИЈАЊЕ СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА, КОМУНИКАЦИЈУ, ТИМСКИ РАД, САМОИНИЦИЈАТИВУ И ПРЕДУЗЕТНИЧКИ ДУХ

Школа у оквиру својих обавезних наставних предмета, грађанског васпитања као изборног предмета развија способности за решавање проблема, комуникацију, тимски рад, самоиницијативу и подстицање предузетничког духа.

ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
1. Развијање СПОСОБНОСТИ ЗА ПРЕПОЗНАВАЊЕ ПРОБЛЕМА	Анализа поштовања права ученика. Дебата о друштвеним проблемима (дискриминација и сл.)	Наставници ГВ2 на часовима редовне наставе, Наставници социологије 3 разред на часовима редовне наставе, Наставници економске групе предмета, Наставници матерњег језика и књижевности,

		ОС, Психолог
2. Развијање ВЕШТИНЕ ПЛАНИРАЊА АКЦИЈА ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА	Израда плана акције, нацрта пројекта и реализација пројекта у оквиру наставе ГВ2. Израда годишњег плана рада ЂП. Подстицање на праћење сајтова на којима се објављују конкурси за ђачке пројекте. Реализација програма предмета ПРЕДУЗЕТНИШТВО	Наставници ГВ Представници УП уз подршку директора, Наставници ГВ и осталих предмета, Предметни наставници.
3. Развијање ВЕШТИНА ЗА ТИМСКИ РАД И КОНСТРУКТИВНУ КОМУНИКАЦИЈУ	Групни облик рада у оквиру обавезне и изборне наставе. Радионице за ученике, теме: Тимски рад, Асертивност, Конструктивна комуникација. Реализација програма предмета Предузетништво.	Предметни наставници, ОС, Психолог, Предметни наставник предмета ПРЕДУЗЕТНИШТВО
4. Подстицање САМОИНИЦИЈАТИВ Е УЧЕНИКА	Подршка акцијама ЂП, Израда пројекта и апликација код донатора, Похваљивање ученика који покрећу иницијативу за школске	Предметни наставници, Директор, Наставничко веће на предлог ОС, Предметни наставници.

	акције, Реализација програма предмета ПРЕДУЗЕТНИШТВО.	
5. Развијање ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА	Пружање пружање помоћи у реализацији хуманитарних и других акција, Радионица за ученике (тема: лидерство), Реализација програма предмета предузетништво.	Наставници, Директор, ОС, Психолог, Предметни наставник.

У оквиру овог програма реализује се учешће на такмичењима:

„PénSztár“, „Pénzmágnés“ „KEBA-Tőzsdejáték“, „TUDOK“, Такмичење из области заштите потрошача, Сајам виртуелних предузећа и „GENIUS“.

Циљ ових активности је овладавање знањима и вештинама које нису директно укључене у школско градиво а неопходно је за такмичење али и за будући успешан рад како у професији тако и на факултету.

У "Виртуелним предузећима" сами ученици стварају и воде компанију. У датим околностима ученици су у прилици да испоље своје способности и креативност, као и да науче да критички размишљају, износе своје мишљење, да управљају, да се надмећу са конкуренцијом а да поступају у складу са етиком у бизнису.

Ученици имају могућност да се опробају и у истраживачком раду, у изради Бизнис планова и сл.

Тачка 16.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Сарадња са локалном самоуправом, која укључује и сарадњу са канцеларијама за младе у јединицама локалне самоуправе, остварује се на основу програма који чини део школског програма и део развојног плана школе.

Школа прати, укључује се у дешавања у локалној самоуправи, и заједно са њеним представницима планира садржај и начин сарадње, нарочито о питањима од којих зависи развој школе.

Програм сарадње школе са друштвеном средином обухвата разноврсне активности које школа организује за ученике у сарадњи са привредним, културним и јавним установама. Сарадња се остварује са општинском библиотеком, домовима културе, спортско-рекреативним центром, галеријом, са основним школама у општини Сента, Црвеним крстом, Центром за социјални рад, МУП-ом и другим установама.

Школа прати, укључује се у дешавања у локалној самоуправи, и заједно са њеним представницима планира садржај и начин сарадње, нарочито о питањима од којих зависи развој школе. План сарадње са друштвеном средином је саставни део Годишњег плана рада.

Тачка 17.

ПЛАН ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ КВАЛИТЕТА РАДА

Вредновање квалитета рада школе остварује се као самовредновање и спољашње вредновање квалитета.

Самовредновање и спољашње вредновање врши се у складу са законом.

На основу резултата вредновања квалитета рада, школа сачињава план за унапређивање квалитета рада у областима дефинисаним стандардима квалитета рада установа.

План за унапређивање квалитета рада установе саставни је део развојног плана школе.

Председник Стручног актива за развојно планирање

Александра Арсеновић